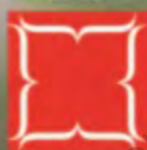

Vojislav Sekelj

ŽIVOTOPIS
JEDNE
SJENE

suvremena
poezija

zkv.org.rs

Vojislav Sekelj
Životopis jedne sjene

Edicija: Suvremena poezija, knjiga 9.

Nakladnik:

NIU „Hrvatska riječ“

Za nakladnika:

Ivan Karan

v. d. urednika naklade:

Zvonko Sarić

Urednik:

Zvonko Sarić

Likovna oprema:

Darko Vuković

Knjiga je tiskana potporom
Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

ISBN 978-86-85933-67-7

ЦИП - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

821.163.42-14

SEKELJ, Vojislav

Životopis jedne sjene / Vojislav Sekelj. - Subotica :
Hrvatska riječ, 2013 (Subotica : Rotografika). - 92 str. ;
21 cm. - (Edicija Suvremena poezija / Hrvatska riječ ;
knj. 9)

Tiraž 500. - Str. 85-87 : Poetski razgovor sa sjenama
vlastitog iskustva / Zvonko Sarić. - Bilješka o piscu: str.
91.

ISBN 978-86-85933-67-7

COBISS. SR-ID 281890055

Vojislav Sekelj

Životopis
jedne sjene

Subotica, 2013.

*Sjenama,
sestri Seki – Kristini,
njoj i sebi!*

Jadne sjene

Gledam, vidim, čujem
taktiliram, čutim
kako besramno opuštena
gola, ležiš pored mene
planduješ.
Respektujem tvoju moć zaboravljanja
ali bez oprostaja
vremena prošlog, vremena budućeg
a tek vremena sadašnjeg.
Daj napiši inatno
iz patrijka zaborava
opću povijest
političke gluposti, zoologiju pohlepe
kompendij, priručnik našeg s..... .
Napiši, bilo što napiši, napiši
spasa radi, nas radi
reda nereda radi.
Neka im zaboravom
bude oprošteno
ako je zaborav uopće moguć.
Bez staračke senilnosti
zaboravom, oprostimo
do novog pojila
gavranova.

Čedo mraka

Sjena moje sjene
praosnova
jedne sjene
tronožac i oslonac
polugu svijeta imam
onima koji bijahu, bit će
jesu.

Oslonac njušim, uporno tražim
tebi se klanjam.
Iz inata.

Jer crvljevstvo moje
nije od ovoga svijeta.
Polugu drugu dajte, oslonac imam
ponavljam
pomjerit ću sjenu do nedodijie
vas radi, sebe da spasim.

Identitet mog nesporazuma

Ako je A
jednako sa B
 $A = B$
B jednako sa C
 $B = C$
onda je i
A jednako sa C
 $A = C$.
U tom slijedoredu
Ja je identično sa
 $A = B = C$
sliči nekom Z...nju.
Sjena jednako Ja
In vica versa ne važi
Ja = Sjena.
Drek koji u mirisu traje
bilo u bilu *damara*
moje bilo.

Spin sjene

Dvodimenzionalna
binomno bezlična
analogijom ista, sjeno
bez boje, mirisa, okusa
imena, prezimena i ostalih inačica
prazna, vučeš se kao Taliya
oprhvana silinom bezakonja
spina
gdje caruje, kraljuje, crvljuje
red nereda zemlje i neba
kaos spasa.
Hosana!
Nisam dos... da uđ... pod kro... mo...
Reci stih
i umrijet će duša, sjeno, tvoja.
Anarhija, demokracija ili
kierkegaardski Ili-ili
napojila se svjetla
napasila mraka.

Dosta

Krvna grupa
nula nulasimo nula
rijetka
ali u duhu najbrojnija
mc na kvadrat, Hirošima, Nagasaki
moje radioaktivne suze travu jutrom
zalijevaju
uvelo lišće zeleno
sve je osim apsolutne relativnosti
relativno
Einstein o tome mudro šuti...

Tanka *plaša sna*

Od tebe ostati ništa neće
nećeš ući u historiju, ni u povijest
bez histerije
bila si folklorna fleka
zgužvana kap moje krvi.
Dosta glumatanja ljubavi.
Ljubavi
između tebe i mene nema
ljubavi ni mržnje,
možda fleka prezira
caruje u prašini vremena.
Korov, *šenflik*, trava
Paskalova trska, trska
takvi su zakoni prolaznosti
praštanja, bezmjernog ponavljanja
istog, heraklitskog
u različitom vidu zaborava
kroz protok suza
progutat će te tama.
Preostali talog vječnosti
svemoćna nemoć riječi
pleši, igray *rićići*.
U početku ipak broj bijaše.
Broj.

Trpaš se u guranje

Revnosno svaki dan
red po slijedored orem
pišem životopis jedne sjene
moje sjene – uostalom možda
moje
biljeg brige
žig nevolje tuđe.

Pod rep riječi

Opireš se
nasilnički hoćeš
u raku znaka OO (WC)
tuđa nevolja da budeš
proljev da postaneš
smrad smrada u povijest zabilježiš
trpaš se
pod rep riječi, ispod slova Ž.
U pjesmi brbljanja žabokrečina brige
simbol bola da ostaneš
ukiseljenu mladež da probudiš
usud tuđe brige postaneš
igra svjetla i tame
bez granica, ograničena surutkom mraka
zorom da se orosiš
mamurna sjeno glupa bez dna
bez taloga da se osoviš
u talogu znoja da se orosiš.

Buđenje valjka

U mogućoj budućnosti
kolijevki zaborava
skrivena, pritajena
sigurnost da sačuvaš.
Ipak
probudit ćeš se jednog jutra
nježna kao cigla
ugrađena u zid labirinta.
I to je neko rješenje,
istina barbarsko,
ali rješenje.

Kersko groblje

Malo sutra
bez mene
ideš liječniku
prekjučer u knjižnicu.
Završit ćeš u muzeju paučine
dentist te čeka
bez težine i bola, zubobolje.
Budeš li dobra, pažljiva
prema meni
kad kose tanke
u sjeni tvojoj nervozno sijede
i korak mi rese
možda ćeš skončati
u Kerskom groblju
parcela tri
broj kripe yx.
Ništa ne obećavam
nije ovo politika
uostalom izbori su prošli
prošli, ista obećanja
prijete novim nadanjima,
u *ugarnicama* lijevim
smrt izvjesnosti sijem.
Strpi se, drljaču spremam
vječnost će nam se dogoditi.
Raduj se
prolazna vječnost u vječnosti
neka ljepotom prolaznosti traje.

Čemu – zašto – kome

Bi se, bise, sebi se
mitarila – bi se
vedlikovali bi se
parila – bi se
voljela – bi se
bi se... se bi.
U godinama tim
može i bez
bi se.

Žedna oznojena voda, oznojena.

Ponekad, samo ponekad
lakše je
napisati pjesmu
nego na vrijeme
reteratu za vrat vrata sjesti.
To te ne tangira
puna sebičnosti, drskosti, *korziraš* se.
Ipak urazumi se
živimo u
neprincipijelnoj koaliciji
treba njegovati
krhku ravnotežu
između vode i oznojene žedi
retorike, *reterata*
i onoga dijela mene
što čuči uz
simfoniju mirisa glazbe
nepovratno odlazi
jednoupotrebno.

Događaj

Što nam se usput
dogodilo s državom
s nama
Platonom i s one čuvene
zaboravljene povijesne tri točke?
Oslonac trebam
ovo musavo čovječanstvo
da pomaknem
nemir u ljudsko opametim
čovječanstvo u nered dovedem
krmeljavim očima čovjek
u zapećku drijema
zbor gavranova na pojilu
strpljivo čeka.

Popoluge

Dajte mi polugu
polugu hoću
u sebi rijetki oslonac imam
pomjeriti svijet neću
samo sebe, do klozeta
do kraja svijesti svijeta
istinom, demokracijom, pravdom
čovjekom.

Tebe, dreku, jedno pitam
odgovor imam
rješenje znam, ali nedostaje
pitanje.

Sjeno, moje sjene
gukni, gakni, kukurikni
ti si na potezu
igramo damin gambit
konj sam Ja.

Pitanje nedostaje, fali
rješenja mogućih sam sit
a i obećanja raznih pun.

Slučaj svjetla

Popit ćemo kavu
podijeliti krpice (V. P.)
i poći svatko
na svoju stranu
pravde radi
istine radi, slučaja radi.
Bacat ćemo kocke Mallarme
koje neće ukinuti slučaj ni u
povoljnim uvjetima.
U povoljnim uvjetima
Ti u tamu Ja
(iz razumljivih
samo meni poznatih
i prihvatljivih razloga)
u svjetlo.
Slučaj trpi neponovljivu vječnost
možda u konačnoj beskonačnoj prolaznosti
sve će se ovo bespotrebno ponovno dogoditi.
Kvadraturu kruga riješit ćemo
i bez Ludolfovog broja π .

Izgubljena u nedodžiji

U labirintu
izgubljena
umnožavaš se u
zrcalu, pod reflektorima mjeseca
bezuspješno četiri strane svijeta
tražiš u njima
davno obećanu sudbinu
njušiš.
Jadno.
Gdje sam tu Ja?
Nađena u mraku, izgubljena sjeno
pođimo u nedodžiju zajedno.

U mraku nula

Podne je
anđele.
Gdje si
grješnice?
Gdje si?
Kaži dok
lijepo pitam
da ne bude
u mraku kasno.

Platonizam

Po Platonu
u budućem životu
možda ću biti ptica pjevačica!
Slavuj, njegov poj
hoće li
sjena
po Platonu biti
jedno ja
moje JA?
Ne bi valjalo
po sjenu.

Riječi bez humora

Iz autoživotopisa
jedne sjene
(umjetni izvadak)
procesuiram
tvoje djelovanje, nedjelovanje
osuđujem tebe, grješnico.
Pokaj se, ispovjedi se
jednom godišnje.
Listam zapise iz
mračnog doma
proces u tijeku
netko je ipak
malo oklevetao, malo
Voju S.
Ni riječi
o Jozefu K.

Vonj srama

Zgužvana sjeno
stidim se
vonja tvoga garniranog srama
krivica do tebe
kupaš se u kaljuži snova
promozgaj, smiri živčevlje
sjeti se čija si
i da si smrtna
puna misaonih *buva*.
Sjeno, izrazi se
iskaži, djeluješ smušeno
poput bijelih miševa u staklari.

Čačkalica za oči

Tu su moji
Jadnici i Idioti
slični onima
Hugoa i Dostojevskog
no nema u tebi
snage ni hrabrosti
postala si razroko
krezavo zubalo
oponašaš
četkicu za ... munchovski krik.

Novi mrak spasa

Između svjetla i tame
rasula se klasika.
U međunožju čitam
filozofiju bijede
moje brige
čitam
Rane radove
čitam
Cvijeće zla
čitam čitanje
uglavnom čitam
ono nenapisano
danas, 31. svibnja 2013.
u 12 sati i 2 minute.
Molim bolero
bolero, nego šta
hoću klasiku
sjeno,
utrobom praznom
pleši, veseli se
novom mraku
bauk Europe
kruži Europom.

Surutka mraka

Svakog jutra
surutkom te zalijevam
gorkim medom suza kitim
nikako da procvjetaš
njene uzjogunjene pčele
pjesmu novu traže
planduješ u hladovini
nesanjanog sna.
Ostat ćeš, postat ćeš
usidjelica
usirenog mraka.

Ž kao žon

Zar
i
ti Bute sine
sjeno
znači tako
nož
u leđa, pa još
sprijeda.

Gladna glasi

Za zajuttrak
imaš na stolu
svega
ostatke od sinoć
oglodane kosti
mrvice sutrašnjeg kruha
za tvoju
dvodimenzionalnu
mršavost, dosta, radi
snađi se.
Politikom se bavi
imaš oruđe za krađu...
Učini nešto sebe radi
i puž kuću ima
ti podstanar
dobar tek, ponavljam
i puž kuću ima
besmisleno, bestidno
vučeš se za mnom
godinama, danima, satima itd.
Kiriju ne plaćaš, dosta!

Udalji se bliže

Približi se dalje
nema straha, ne boj se
neću te pojesti
toliko gladan nisam
crkavicu sam primio
hladnjak zrakom napunio
oprstenjujem te
oko vrata mahovinom
vječnošću te kitim
gusti mrak na gležnjeve mećem
od mene za sada dosta.
Križa je
a i krize su u krizi
neke maštovite krize.
Ništa nije kao prije
druga vremena
politika nova svijetom hara.
Glob, ne Shakespeare,
već globalizacije rđe.

Bit bivstva

Ramenima plodnim
livadom mašeš
pozdravljaš sjene ine
za mene ne mariš
nije o tebi riječ
nije ni o tome slovo
već
između jezika, mišljenja, pjevanja
rasula se filozofija
zoo-lo-gi-je
poezija postojanja
poezija mlakog pjevanja
bivstvovanje bivstvujućeg
ono što smo mi sami
u tebi
zjapi provalija jarka
mog tubistvovanja
tubitka, pukog
političkog blebetanja
esencija prazne egzistencije
tek ožiljak plodne brige
što u riječima bride.

Pauk

Postojiš, dok smo mi
hoću reći ja a NE i – ti
(ti nemaš svoje ja, ni svoje ti – sirotinjo)
imaš tek neko musavo, *uprckano* Mi.
Cijelu noć i pola bogovetnog dana smo
filozofirali o smislu filozofije, pjesništvu
hoću napisati o odnosu koji se u odnosu
odnosi
što znači o čovjeku.
Bili smo gluhi za argumente
slijepi za mirise, kritike, analize...
Osvanuli smo golo glupi
obezglavljeni
bez čovjeka tromi, *suparni*
a na obećanja nova spremni i svikli.
Nije o njima
političarima riječ
izgubili su klobuk lažima sivim
glavu objesili na *ofinger*
političarima dosada i tupa upornost
je njihovo traljavo zanimanje
puku na pučinu za veselje.

Fali metla

U ovom poluživotu
samo si mi još ti
nedostajala i falila
iznevjeri me
u vjeri u nadi u žudnji u stradanju u, u,
u...
sad možemo uu!
Pitam se samo
kako kozmos u Svemiru
pospremati u red ga dovesti
fali metla, vještica imamo.

Karmić je prazan, vasiona spava
čovječanstvo nad čovjekom
krmeljivo *drima*
molitva nova se sprema.
Dajte mi metlu
metlu trebam.

Šlic naput leđa

Zakopčaj
šlic
znam mrtvac je u kući
ne zakopčaš li
bit ćeš *bengav*.
Bez opipljive
krivice
opet ću biti
kriv.
E pa je.... se
lijeka nemam
opakliju ogrni
sjeno bijedna
ni sjenu sjene svoje nemaš
kockaš se sa mnom
krezava sirotinjo.
Sirotinjo
kućo *naput leđa*.

Knjige o knjizi

Načitao sam se i za tebe
dosta
bit ćeš pokretna knjižnica
s rezbarenim i *mebliranim* policama
u praznoj glavi *plaša* bespuća
s tankom, providnom kosom
punoj knjiga ukoričenih
ori, burlaj dalje
stavit ću ti *klečku* i brnjicu
pa vidi
ovo ionako nitko
čitati neće.
Ipak nalazim, mislim, *jesapim...*
Bolju smo sudbinu zaslužili
bar da netko pročita
ove dronjke od pjesme.

Nova sloboda

Iščitavam jutros Préverta
zajedno ispijamo hladnu kavu
nedjelja
idemo na tržnicu ptica
vašarit ću *štiglinca*
i *škrjetku*
da poslije mene ne ostaneš besposlena.
Pjevajte skupa
divim se tvojoj prošloj slobodi
pjevaj, cvrkući
poslije, odvest ću te
na trg cvijeća
sagom jorgovana bijelog
da te umijem i zagrlim.

Postala si nevolja

Dobro, što se drečiš

kao *korbač* stari

nisi na moru

dopeljao sam te u

Tavankut.

Napij se *piska*

nakljukaj se hlada

ugoji se.

Što hoćeš?

Nisi više moja briga

postala si nevolja

puna vatre i bola

običan gutač plamena u podne

sita zraka, vode, zemlje, vatre

poezije, pepela

okovana uvelim riječima.

Srednja obala

Sjedimo ona i ja
neku večer na srednjoj obali
jezera paličkog.
Razmišljam što je uzrok, povod, posljedica
našeg bijednog stanja
našeg razmišljanja o razmišljanju.
Voda talasa
jezero se budi, pupi
šutim, komarice ujedaju
jadnice ne znaju da u nama krvi nema.
Lijeva obala suprotna desnoj je plitka
bez vode
srednja vječno u dubinama traje
šuti
šapuće ko kreč gašeni
površine blebeću
bla bla bla bla.
Topot pasa
se čuje
političari za govornicom
crnim slovima slove
slave svoje uskogrje
zavijaju otvorenim očima
kao krepane ribe.

Tučeljad

Budimo tuljudi
dajte
zraka
zraka.
Tubitku *ajera* treba
lakše se diše
čeljadi moja
zraka nam treba
pogušit ćemo se od
raznih obećanja
otvorite prozore
usta zatvorimo da se
ništa ne čuje.
Politika je nepodnošljiv
svrab života
a bez svraba život nema smisla.
Češanje, češanje
olakšanje, za nevolje razne.
Svrab kao rješenje.

Piskom pisak batrga

Umoran
umoran od umora
ponavljam umoran
od motike, naliv pera
rizmi papira i vinograda
motike, *žuljača*, tinte, vina...
Umoran od samoga sebe
nešto u meni i dalje drijema
dosadno poput *piska vijavca*
sliči *prolivu*, a *proliv* nije...

Čovjek

Čovjek bez sjene
tek raspuklina tuge i radosti
neba i zemlje
neslana sol gravitacije
političke gravitacije, 0,914...
magnetizam je naša vječna nada...

Cincika

U šalici ruke lijeve
čutim tišinu i težinu ruke desne
kako miluje skori odlazak
(u ovome trenutku, kod slova k
oglašuje se zvono tavankutske crkve)
pet uri je anđele moj
Ano domini XVIII. IX. MMXII.
I tako bronca o broncu
u meni bronca
ruke šute, srce *damara*
čuje se *cincika*
tanko poput usuda
škrgut osušenih usana.

Glas suze

Bez suza molim
tišinu prosim
promatram mudro
neznanje bijelih zidova
koji nas ukvadratuju.
Ne trebam pjesme plač
dovoljna je tišina
molitvu hoću
radost dana
suze radosnice
klasiku
u sebi sartreovsku mučninu
riječima mučim.

To je to

Suprotnosti su nam bliske, drage
nije to ljubav
ekstremi se dodiruju u krajnosti
sol zemlje
šećer neba
to je to.
Moja snaga
u suzama
Pakla i Raja
to je to.

Dužina *frtalja* vječnosti

Za vrijeme mojih
dužih i trajnih zemljoostataka
bez mene bit ćeš gubitnik
pravi.
Poslije dužeg odsustva
vratit ću se
jednog jutra
tebi za zajutrak i u truc.

Težina mraka

Kada se
jednom probudim, u budućnosti Novoj
radovat ćeš se svojoj debljini
strpljena-spašena u mom nespokoju
zubalo moram umiti
lice oprati razumom
rakiju popiti, cigaretu zapaliti.
Strpi se
toliko toga moram uraditi
umiri niske strasti
onda otežala kreni za mnom.
Kose su sve tanje i rjeđe
kosti, ah kosti...
Jedino u tebi
sjeno, života još nalazim
nimalo utješno
ali s moje strane hrabro.
Probudi se,
dosta!

Ti-mi

Mi
zajedno
Ti
i

Ja.
O našem neznanju
za sada ništa
ne znamo
samo je on znao
da ništa nije znao.
Nije o Sokratu riječ
Diogena čekamo
Godot je stigao
istina s malim
zakašnjenjem, ali je stigao.
Stigao, stigao *bone*
Beckett o tome obaviješten
još nije.

U Tavankutu

Gvozdenu kapiju
ni *rajber* bravom
nije zaključao
sjeno.
Mogao nas je netko
ukrasti
samo kome trebamo
pa još u Tavankutu.

Znaš

Znaš što
u oči ti velim
dosadila si
pekmez u *kastroni* ću
od tebe skuhati
na kruhu *raspuzati*
šećerom posoliti
šunku zarđalom *kašikom* otvoriti
pojesti, dosta mi je
valjušaka, *gomboca*, *tarane*, *nacilo* krumpira
suparne čorbe.
Hoću mesa, paprikaš hoću,
tebe ću napojiti *upačanim* hladom.

Gutanje

Zvijezde progutale jutro
mrak pojeo sjenu.
Ne boj se
snaga naša je u suzama.
Plači
ne stidi se
ne stidi se
zajedno smo u suzama jači.

Još smo

Nebom
rasute gladno zinule
rizme papira zvijezdama poprskane.
Zarđalim *plajbasom*
pjesmu rišem.
Ne boj se
utišaj svoje uzvišene strasti
ta još smo ljudi
ipak još smo zubati ljudi.
Kad bi se
z...li
ljudi.

Sjećanje zaborava

Ostao sam prazan
bez sjećanja, sam
prepušten lijenom
blagorodnom zaboravu
i opraštanju.
A zaborav je kod mene
kao kamen rodio
žetva će biti bogata
Dužijanca prava.

Jesen

Jesen
lišće žuto
tarana rasuta
otežane noge
po oker *čaršavu* vučem.
Hoću, želim, esej
pjesmu o lišću žutom ustihotvoriti.
U primozgu odzvanjaju
stihovi.
Lišće žuto, dolje već je palo
zelenoga vidjeti više neću
više neću (B. R.).
Zastajem.
Praznik boja
muzej impresionizma
u meni se budi Pariz.
Što poslije
toga o lišću života
napisati?
Žuta zemlja strpljivo čuči.
Čeka.

Ugriz

Pulina
na sjenu
napujdo.
Štene jedno
mene za lijevu
nogu ugrizlo.
Gdje baš
za lijevu
kereća posla.

Vir

Iz mene
uviru dva puta
jedan poznat.
Postojim
pišem, dakle jesam.
I to nas
jedino vezuje.
Vrijeme je.
Javi se
pismo napiši
opsjena da se riješim
tebe sa sebe
ko rosu da otresem.
Javi se da svrab sa sebe operem
dakle nisam.
Jesam, uzalud čekam
pisma nema, sjeno.

Skok

Pokušavam
pokušavam
bezbroy puta
sjenu preskočiti.
Bezuspješno
pokušavam ponovno
makar u pjesmi
hvatam zalet
zalet je u tijeku.
Promašaj!
I to je dio
uspjeha.
Puce na košulji fali
Hiba ko briga
do boli boli.

Pule

Magarice
odlaziš
napolju magla
kuda i kako bez mene?
Popasit će te vlaga
povedi sa sobom bar
pule.
Uostalom i magla
može biti
pogled na svijet
istina magareći
predizborni svjetonazor
maglu novu obećavamo
magarci moji dragi, mali mili.

Orcanje

U snu *klapim*
šunjaš se
ordinjaš – orcaš.
Buncam
od sjene buncanjem se branim
tjeram je u mlaki mrak
da se ne nahladi.
Tu si došla orcat
kažem.

Ponosan

Kad vidim
kako se druge sjene
prosjački vuku
ponosan sam
na tebe
mada s notom gađenja
remeto jedna.

Handre – mandre

Bila si dobra sutra
danas ću te nagraditi
za večeru.
Handre – mandre imaš
omasti se.

Truc u taču

Sjeno
cijeloga života
ideš u truc
a znaš koliko je na
mom *živčevju* sati.
Cageri raskrečeni
u *taču* si
ubardaj jednom, igray pošteno
bez mene si smotana
ko zidarski *colštuk*.
Jednom ispred, jednom iza
onda sa strane, lijeve, desne
u mraku te nema
na čega to liči.
Pa i ja sam
takozvani, tz.
čovjek.
Osovi se, opameti
vrijeme je isteklo.

Magarac na zebri

Ugrožena sjeno
ne kao
nacionalna manjina
već kao prostorna većina
kad ima svjetla
ipak čuvaj se ida ožujskih
i pazi dok *jašiš* magaricu
zebru prelazi oprezno.
Ne odgovaram
mada je to
tvoje legalno i legitimno pravo
kako zebriu prelaziš
uostalom nisam obaviješten
nisam odavde
nisam, snađi se, njači.

Presjek

Bricom oštrom
vrijeme na dvije pole *prisiko*
podrug vječnosti
iza ostavio, možda i više.
Svejedno da li ću
okončati
u paklu
raju ili...
Čekam na raskrižju
međunožja
vidjet ćemo se
u boljim uvjetima
boljim vremenima.

Mamurluk

Ah, mora da sam
sinoć malo više popio
uživao u jeftinom kiču
prednjih dupeta.
Trebam sliku antičku, trebam.
Koraca, korak po korak u meni
Frojd me prati
napredujem ponosno u vječnost.
Ali, zašto je jutros
sjena umivena plavim?
Plavo, volim te plavo
zeleno, želim te zeleno.
Sjena plava, pariški plava
vuče se za mnom.

Podimo

Krenimo
kič ili mamurluk
ne znam, krenimo
ruku pod ruku
korak po korak, lagacko
Vi, sjeno i ja
poluslijepi oslobodimo se
težine laži, gravitacije otrovne
što nas za žutu zemlju prikova.
Krenimo, poklopac zemlje otvorimo
knjigu utrobe razlistajmo.

Zaborav

Oko mene
poslagan, složen
uštirkan zaborav.
Mirno leži prah budući
ljubomorno čuva
ljepotu prolaznosti
prolaznosti moje.
Ispod *roljke* vadim
miris sjećanja što svrbi
grebe, češem se.
Ničega se
boljeg dosjetiti ne mogu
pa ni samog sjećanja
zakon prolaznosti
čuči u meni
od gravitacije glava boli.
Uzalud magnetizam
zaborav prekriva sve
ne pomaže busola ni lanjsko inje.

Lijenčina vječnosti

Lijena polovina vječnosti
u iskrzanom penjoaru
vuče se za mnom.
Oklijevam, dvojim
koga prvo na put poslati
tebe ili mene, mislim na sebe.
Indisponiran
neodlučno u *budžaku* noše čučim.
Druga polovina vječnosti
ispred, a već iza,
tebe tamo nadam se nema.
Ovoga puta si se
izvukla bez mraka,
čuje se šum, simfonija vode
nepovratno sve odlazi.

Pakt

Pakt sklapam s tobom
sjeno (V. W.).
Dovoljno se dugo znamo
vrijeme je za prezir.
Proćerdali smo podrug vječnosti
ostaje *frtalj*
dovoljno, ostao sam
bez grijeha, obveza sitnih
i raznih.
Sjeno
doći će vrijeme rezbarenja
ima vremena, vječnost je počela
prostorna odrednica izvan vremena
dlijeto mi treba.

Tiho

Kad sve prođe
želim
iz ljubavi,
želim da se
moj pepeo bez
mržnje pomiješa s
mirisom tvojim
te da se
bar s one strane života
nova ljubav rodi.
Neka se zna i pamti da nisam
uzalud umro u smrti.

Pitam

Je li
grom sjena
munje
ili burna
inspiracija
Neba
smirena u lošoj
pjesmi?
Pitam
odgovor znam.

Godine

Godina dovoljno
zbrajam tvoje i moje
dovoljno, velim, *jesapim*.
Vrijeme je za rastanak spremno
raskrižje se prostrlo pred nama.
Poslije svega ne znam
da li me pratiš, uhodiš
ili se bezazleno vučeš.
Idem sam
kaput drveni pripremam
Klepsidru okrećem.
U isti se život ne može
dva puta ući
izlaz na stražnja vrata
tamo ne postoji.
Makar išli i u *curik*
od bolesti se razboljeti
može, čuvaj se štucanja.

Suze

Sjeno, ponosno
ponesi ove suze
u stih, u riječ, u slovo, u...
a može i u pjesme.
Budi njihova sol
smiri se u smiraj
nekoga dana
kada ne budemo
više ni ti ni ja
kada budemo mi.

Zlo

Sjeno
konačno
počinimo neko zlo
bar u snu.
Ostat ćemo upamćeni
po dobru
novi Herostrati,
Mi.

Čitaj

Listaj knjige
čitaj
spoznat ćemo
našu bespomoćnost
budućnost u propustima
strasti koje ostrastili nismo, čitaj.
Na policama
život teče, duže traje
traje ko prašina u boci vode.

Prolaz

Prošla si životom
potucala se po svijetu
u tami u snu
kroz tri točke ... oslonac vlage uma.
Pratiš me, šunjaš se kao
lopov stari, olinjali, izrabljeni.
Što sad?
Kuda to smjera osim
u jedno pi (3,14.....).
Ugrizi me već jednom
bar za mali prst.

Tuga

Ne razumijem, ne shvaćam
šutnju tvoju.
Prijatelja u nevolji nemam
kada mi je dobro, stidim se.
Znam, ćutim da je mnogima gore, teže...
Brigo moja
nosim te cijeloga života
čuvam te
kao razbijenu čašu
željnu vina.
Istine radi
kada te trebam
stidim se i sramnim
a kada mi je dobro
ti nestaneš u nestajanju
e pa *jedi* se.

Dosada

Čeljad se sastaju, rastaju
nije čovječanski, pa ni ljudski.
Pratiš me *stante pede*
svaki dan, poneki put
rađaš se i više puta
kao rijetka inspiracija
na sreću ne često.
Spavaj u mraku
pjesmu ću napisati
bez tebe
dajem ti kroz znanje
to na znanje.

Teško, teško

Jednom, teško je nosit
isto to jedno.
Teško je i
ispustiti
sjeno
što je
bez mirisa
vitamina i ostalih začina.
Odgovori mi jednom
odgovori brzo da vodu ne povučem
odgovor gust i tvrd daj.

Rođendan sjene

Jučer ti je
rođendan
sutra ću kupiti zrcalo
pogledaj svoje *lugave* propuste
drob pogledaj iznutra.
Dosta za slavlje,
cijeloga života se *zjališ*
vrijeme provodiš
endele bendele.

Ružnoća lakoće

Sjeno
lijepo je živjeti
lako
ružno je biti samo
svoj.
Ljepota je prolazna
a lakoća nepodnošljiva.

Anno Domini

0 via ∞

Sjena sjeni

01.

02. 03.

04. 05. 06.

07. 08. 09. 10.

11. 12. 13. 14. 15.

16. 17. 18. 19. 20. 21.

22. 23. 24. 25. 26. 27. 28.

29. 30. 31. 32. XXXIII.

{ POGOVOR }

Poetski razgovor sa sjenama vlastitog iskustva

Pjesme Vojislava Sekelja u knjizi „Životopis jedne sjene“ otkrivaju nove svjetove lirske duhovnosti, stanja duha pjesnika iskazanog u susretima riječi. To stanje duha izražava pjesnikov motiv sjene.

Pjesničkim minijaturama – kratkim pjesmama, Vojislav Sekelj u ovoj knjizi predočava vlastiti svijet misli i osjećaja, promišljajući i o konkretnom životu i kulturi, te o društvenim i misaonim pitanjima, često naznačujući i korespondenciju vlastite pjesničke produkcije, nakon čitateljskog i spoznajnog iskustva, s drugim književnicima, filozofima ili znanstvenicima, kao što su Platon, Sokrat, Freud, Hugo, Dostojevski, Kafka, Einstein, Mallarme ili matematičar Ludolph.

Ova knjiga otkriva ispjevavanje pjesnika suvremenog senzibiliteta, tako je ova poezija jedno od duhovnih zrcala aktualnog razdoblja, jer pjesnik Sekelj udiše ovaj svijet i izdiše poeziju u potrazi za saznanjem, a njegove oči ne ostaju zatvorene pred ružnoćom i svirepošću, te ne šećeri duhovnu bijedu postmoderne epohe, kao u slučajevima brojnih, koji estetski biranim dekoracijama u poljima manipulativne kulturne produkcije prikrivaju stvarnost, u kojoj se konzumerizam predstavlja kao vrijednost u vidu raznih „crkvi za ponijeti“. Baš tako, kako i treba, ovo djelo ne teži razveseljavanju čitatelja u njihovoj dokolici.

Društveni totalitet u ovoj knjizi se oslikava kroz pojedinačnost ljudskog (pjesnikova) života. Iskazana je pjesnikova konfliktna situacija u sadašnjosti, refleksije njegove prošlosti, a napetost je usmjerena k njegovoj budućnosti. U pitanju je težnja za iskazivanjem cjelovitog izraza lirskog totaliteta – individuuma pjesnika, u cjelini totaliteta svijeta.

Namjerom i energijom pjesničke prakse, Vojislav Sekelj otkriva neke dijelove sebe, na koje je u određenom vremenskom periodu zaboravio. Prikuplja i vodi poetski razgovor sa sjenama koje su bile odbačeni dijelovi vlastitog iskustva, ali koje odbacivanjem nisu nestale, nego su pjesnika nastavile pratiti kroz život. Pjesnik uspijeva izdvojiti trenutke iz svoje svijesti, otkidajući ih tako iz dijelova vlastite prošlosti i pretvarajući ih u ono što nisu po kronološkim karakteristikama – u pjesnikovu sadašnjost.

Sekelj riskira i tekstualnom produkcijom otkriva skrivene aspekte vlastite psihe, tako ih osvještavajući i time ih reintegrira u osjećaj sebe. Za autora ove pjesničke knjige, sjene su izvor kreativnosti, jer pjesniku omogućuju da stvaralačkim činom propituje tko je on zaista, svoje namjere i podsvijest, strahove, želje i nadanja.

Koristeći koncept sjene u književnosti, Vojislav Sekelj propituje i odnos između svjesne namjere pjesnika i nesvjesnih sadržaja svijesti, ali promišlja i o kolektivnim sjenama, koje se kreću u magmi kolektivno nesvjesnoga, a koje nastanjuju bijes, mržnja, pohlepa, zavist. Tako Sekelj, otimajući

se jednostavnim pokušajima interpretacije, propituje i egzistencijalne, društveno-povijesne i znanstveno-spoznajne proturječnosti spram estetske funkcije kulture, ne povinujući se konvencijama i mitovima zatečene kulture, nudeći drugačiji koncept umjetničkog očitovanja. Pjesme Vojislava Sekelja prenose vjerodostojnu psihičku dinamiku i tako djeluju na čitatelje. Knjiga „Životopis jedne sjene“ je izazov da i čitatelji promišljaju o svojim i kolektivnim sjenama, asocijativnim slijedom tijekom čitateljskog iskustva.

Zvonko Sarić

{ BILJEŠKA O
PISCU }

Vojislav Sekelj (Subotica, 1946.), piše poeziju, romane, poetske drame, književnu kritiku i publicistička djela. Radio je kao profesor u subotičkoj Željezničkoj industrijskoj školi, bio je dopisnik Hine i hrvatskog radija iz Subotice, član uredništva časopisa Matice hrvatske iz Subotice „Klasje naših ravni“. Pokrenuo je i uređivao dvotjednik „Žig“, a aktualni je urednik glasila Demokratskog sveza Hrvata u Vojvodini „Glas ravnice“.

Krešimir Nemeč ga je uvrstio u antologiju hrvatskoga romana 1945.-2000. Dijelovi iz njegovog opusa prevedeni su na više jezika. Nagradu „Emerik Pavić“ za najbolju knjigu za 2011. godinu, koju dodjeljuje Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, dobio je za knjigu „Kako se branilo dostojanstvo“. Kao umirovljenik, živi i radi u Subotici.

Djela: – „Djetinjstvo“ (poezija, 1972.); – „Sad znadeš sve“ (poezija, 1979.); – „Daleka zvona“ (roman, 1983.); „Poljubac izdaje“ (poezija, 1988.); – „23 kritike“ (književna kritika, 1988.); – „Rič fali“ (poezija, 1991., 1993., 2003.); – „Uzmi dodaj“ (roman, 2002.); – „U izmučenim riječima“ (poezija, 2005., i 2008.), „MMV“ (poezija, 2005.), „Kako se branilo dostojanstvo“ (publicistika, 2011.).

Kazalo

Jadne sjene	7
Čedo mraka	8
Identitet mog nesporazuma	9
Spin sjene.....	10
Dosta	11
Tanka <i>plaša</i> sna	12
Trpaš se u guranje	13
Pod rep riječi.....	14
Buđenje valjka.....	15
Kersko groblje	16
Čemu – zašto – kome	17
Događaj.....	18
Popoluge	19
Slučaj svjetla.....	20
Izgubljena u nedodžiji	21
U mraku nula	22
Platonizam	23
Riječi bez humora	24
Vonj srama	25
Čačkalica za oči	26
Novi mrak spasa.....	27
Surutka mraka	28
Ž kao žon.....	29
Gladna glasi	30
Udalji se bliže	31
Bit bivstva	32
Pauk	33
Fali metla.....	34
<i>Šlic naput leđa</i>	35
Knjige o knjizi.....	36
Nova sloboda	37
Postala si nevolja.....	38
Srednja obala.....	39
<i>Tučeljad</i>	40
<i>Piskom pisak batrga</i>	41
Čovjek	42

<i>Cincika</i>	43
Glas suze.....	44
To je to	45
Dužina <i>firtalja</i> vječnosti	46
Težina mraka.....	47
Ti-mi	48
U Tavankutu	49
Znaš.....	50
Gutanje.....	51
Još smo.....	52
Sjećanje zaborava.....	53
Jesen	54
Ugriz	55
Vir.....	56
Skok.....	57
Pule	58
<i>Orcanje</i>	59
Ponosan	60
Handre – mandre	61
<i>Truc u taču</i>	62
Magarac na zebri.....	63
Presjek	64
Mamurluk	65
Podimo.....	66
Zaborav	67
Lijenčina vječnosti	68
Pakt	69
Tiho	70
Pitam	71
Godine.....	72
Suze.....	73
Zlo	74
Čitaj	75
Prolaz.....	76
Tuga.....	77
Dosada.....	78
Teško, teško	79
Rođendan sjene	80
Ružnoća lakoće	81
Anno Domini	82

POGOVOR

Poetski razgovor sa sjenama
vlastitog iskustva (Zvonko Sarić)..... 85

BILJEŠKA O PISCU..... 91

Vojislav Sekelj
Životopis jedne sjene

Nakladnik:

NIU „Hrvatska riječ“

Za nakladnika:

Ivan Karan

Lektorica:

Katarina Čeliković

Korektura:

Željka Zelić

Prijelom teksta:

Thomas Šujić

Tiraža: 500

Tisak: Rotografika, Subotica

ISBN 978-86-85933-67-7

Subotica, 2013.